Đi mô rứa? - Cố đô Huế trong lòng bàn tay
© Phan
Xuất bản theo Hợp đồng sử dụng tác phẩm
giữa Tác giả và Nhà xuất bản Kim Đồng, 2026

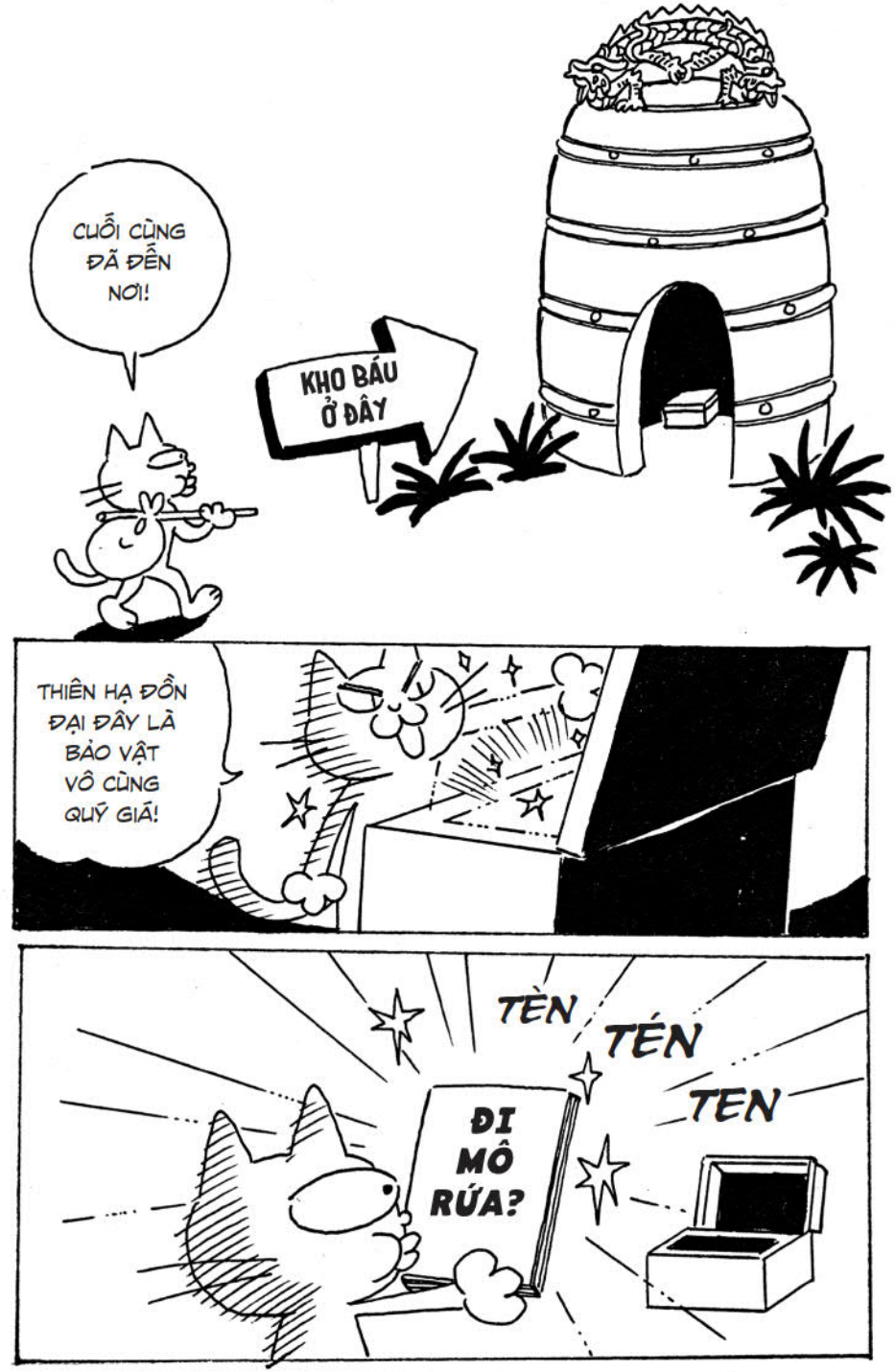

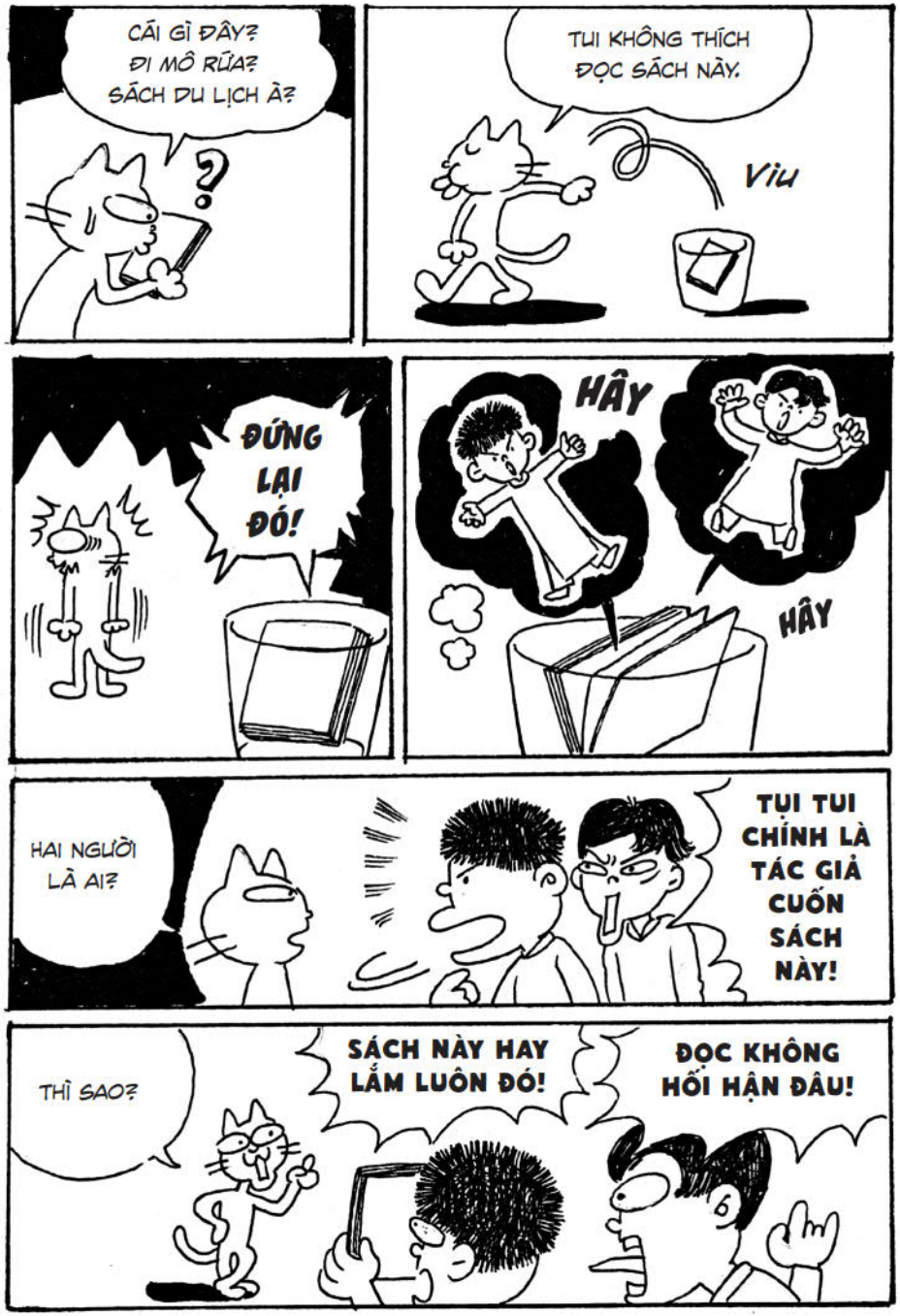
CÁI GÌ ĐÂY? ĐI MÔ RỮA? SÁCH DU LỊCH À?
TUI KHÔNG THÍCH ĐỌC SÁCH NÀY.
Viu
ĐỨNG LẠI ĐÓ!
HÂY
HÂY
HAI NGƯỜI LÀ AI?
TỤI TUI CHÍNH LÀ TÁC GIẢ CUỐN SÁCH NÀY!
THÌ SAO?
SÁCH NÀY HAY LẮM LUÔN ĐÓ!
ĐỌC KHÔNG HỐI HẬN ĐÂU!

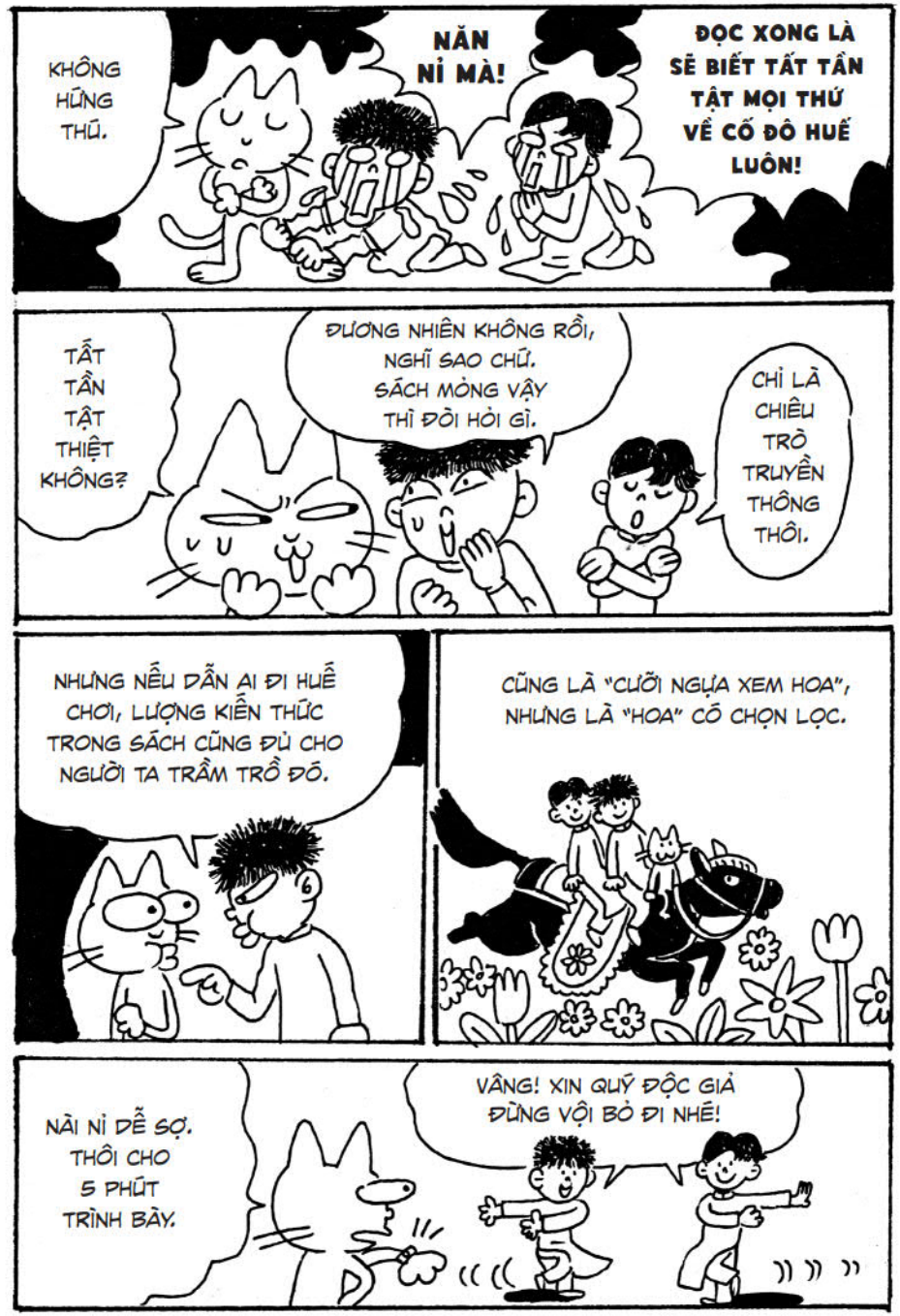
KHÔNG HỨNG THÚ.
NĂN NỈ MÀ!
ĐỌC XONG LÀ SẼ BIẾT TẤT TẦN TẬT MỌI THỨ VỀ CỐ ĐÔ HUẾ LUÔN!
TẤT TẦN TẬT THIỆT KHÔNG?
ĐƯƠNG NHIÊN KHÔNG RỒI, NGHĨ SAO CHỨ. SÁCH MỎNG VẬY THÌ ĐỜI HỎI GÌ.
CHỈ LÀ CHIÊU TRÒ TRUYỀN THÔNG THÔI.
NHƯNG NẾU DẪN AI ĐI HUẾ CHƠI, LƯỢNG KIẾN THỨC TRONG SÁCH CŨNG ĐỦ CHO NGƯỜI TA TRẦM TRỒ ĐÓ.
CŨNG LÀ "CƯỠI NGỰA XEM HOA", NHƯNG LÀ "HOA" CÓ CHỌN LỌC.
NÀI NÌ DỄ SỢ. THÔI CHO 5 PHÚT TRÌNH BÀY.
VÂNG! XIN QUÝ ĐỘC GIẢ ĐỪNG VỘI BỎ ĐI NHÉ!

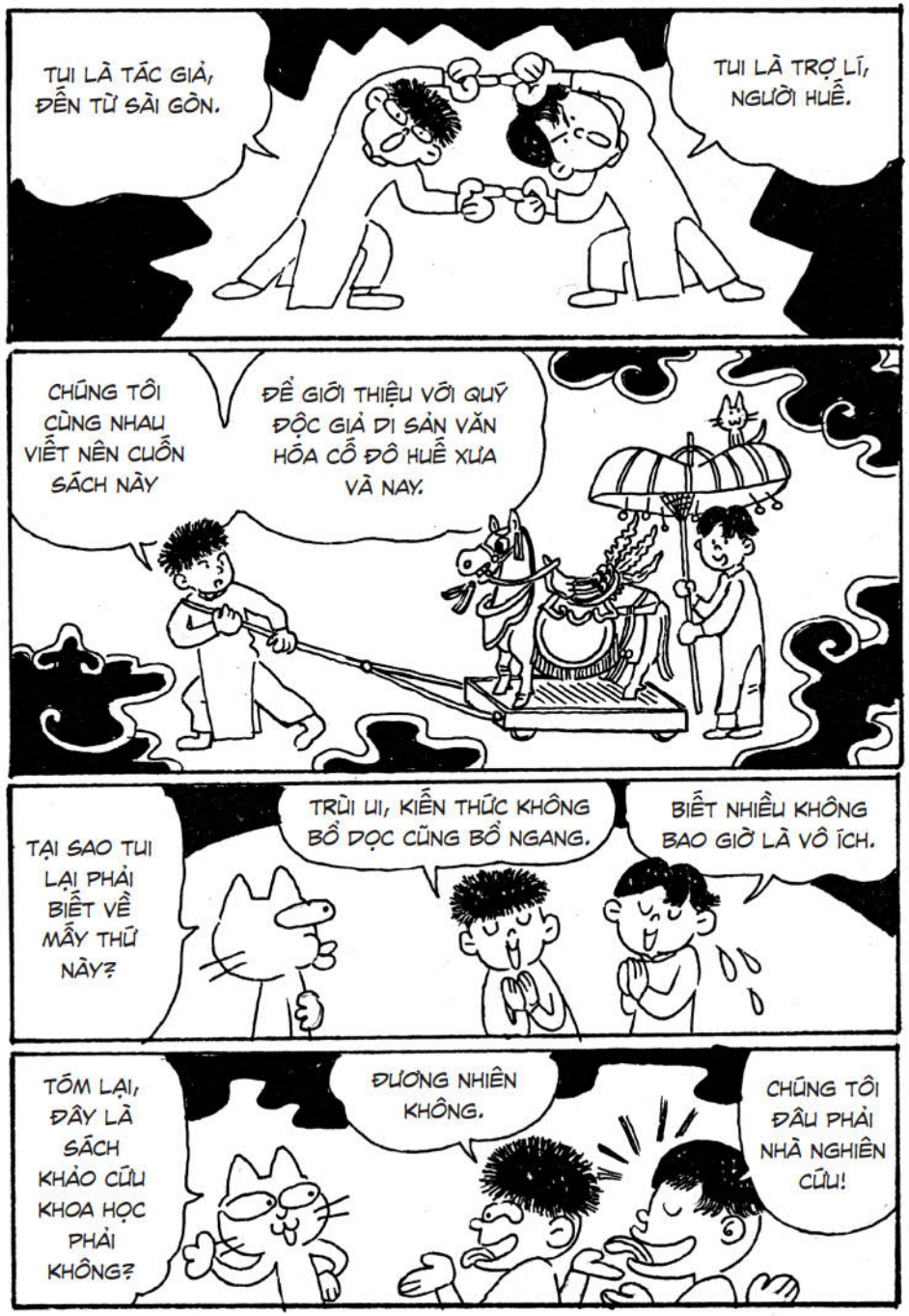
TUI LÀ TÁC GIẢ, ĐẾN TỪ SÀI GÒN.
TUI LÀ TRỢ LÍ, NGƯỜI HUẾ.
CHÚNG TÔI CÙNG NHAU VIẾT NÊN CUỐN SÁCH NÀY
ĐỂ GIỚI THIỆU VỚI QUÝ ĐỘC GIẢ DI SẢN VĂN HÓA CỐ ĐÔ HUẾ XƯA VÀ NAY.
TẠI SAO TUI LẠI PHẢI BIẾT VỀ MẤY THỨ NÀY?
TRÙI UI, KIẾN THỨC KHÔNG BỔ DỌC CŨNG BỔ NGANG.
BIẾT NHIỀU KHÔNG BAO GIỜ LÀ VÔ ÍCH.
TÓM LẠI, ĐÂY LÀ SÁCH KHẢO CỨU KHOA HỌC PHẢI KHÔNG?
ĐƯƠNG NHIÊN KHÔNG.
CHÚNG TÔI ĐÂU PHẢI NHÀ NGHIÊN CỨU!

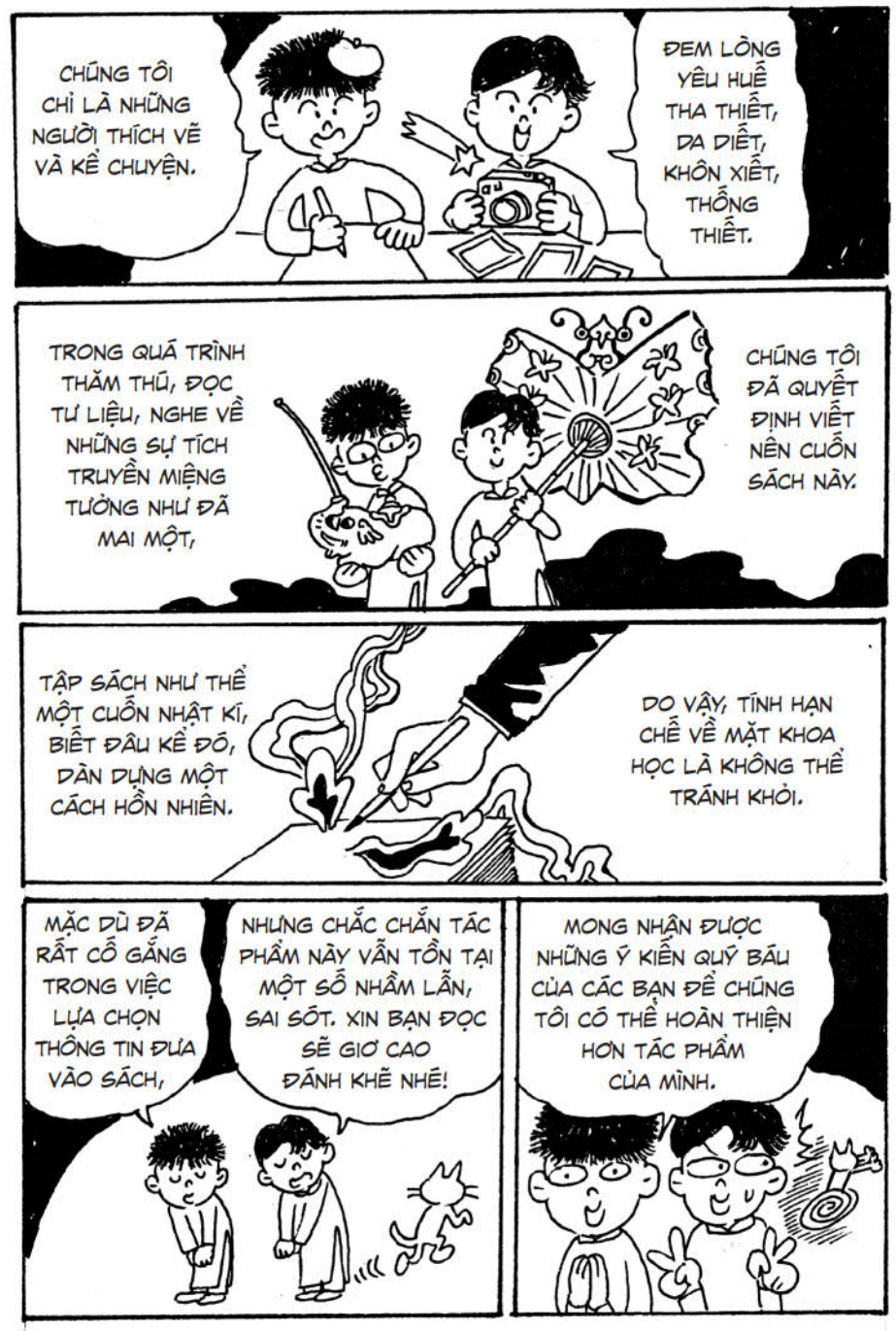
CHÚNG TÔI CHỈ LÀ NHỮNG NGƯỜI THÍCH VẼ VÀ KỂ CHUYỆN.
ĐEM LÒNG YÊU HUẾ THA THIẾT, DA DIẾT, KHÔN XIẾT, THỐNG THIẾT.
TRONG QUÁ TRÌNH THĂM THÚ, ĐỌC TƯ LIỆU, NGHE VỀ NHỮNG SỰ TÍCH TRUYỀN MIỆNG TƯỞNG NHƯ ĐÃ MAI MỘT,
CHÚNG TÔI ĐÃ QUYẾT ĐỊNH VIẾT NÊN CUỐN SÁCH NÀY.
TẬP SÁCH NHƯ THỂ MỘT CUỐN NHẬT KÍ, BIẾT ĐÂU KỂ ĐỐ, DÀN DỤNG MỘT CÁCH HỒN NHIÊN.
DO VẬY, TÍNH HẠN CHẾ VỀ MẶT KHOA HỌC LÀ KHÔNG THỂ TRÁNH KHỎI.
MẶC DÙ ĐÃ RẤT CỐ GẮNG TRONG VIỆC LỰA CHỌN THÔNG TIN ĐƯA VÀO SÁCH,
NHƯNG CHẮC CHẮN TÁC PHẨM NÀY VẪN TỒN TẠI MỘT SỐ NHẦM LẪN, SAI SÓT. XIN BẠN ĐỌC SẼ GIƠ CAO ĐÁNH KHẼ NHÉ!
MONG NHẬN ĐƯỢC NHỮNG Ý KIẾN QUÝ BÁU CỦA CÁC BẠN ĐỂ CHÚNG TÔI CÓ THỂ HOÀN THIỆN HƠN TÁC PHẨM CỦA MÌNH.

NÀY, BỎ ĐI ĐÂU ĐẤY??
KHÔNG MUỐN NGHE NỮA ĐÂU!
ĐỌC ĐI!
NGOAN, ĐỌC HẾT ĐI, RỒI TỤI NÀY SẼ CHO MI ĂN PA-TÊ HẢO HẠNG!
TUI CHƯA BAO GIỜ TỚI HUẾ DU LỊCH, CHỈ BIẾT NÓ Ở MIỀN TRUNG THÔI!
CUỐN SÁCH NÀY CÓ DÀNH CHO NGƯỜI CHẲNG BIẾT GÌ HẾT KHÔNG THẾ?
"Nổ" banh nóc nhà luôn!
CHẮC LÀ CÓ... CÁI GÌ KHÔNG HIỂU THÌ ĐỌC ĐI ĐỌC LẠI. CUỐN SÁCH NÀY XỨNG ĐÁNG ĐEM GỐI ĐẦU GIƯỜNG LUÔN ĐÓ! HAY QUÁ TRỜI ĐẤT MÀ!
SAU ĐÂY, CHÚNG TÔI XIN CUNG CẤP CHO QUÝ ĐỘC GIẢ BỘ CÔNG CỤ "CHỐNG LẠC ĐƯỜNG". CHẲNG MAY NHỞ NHỞ QUÊN QUÊN, MƠ MƠ HỒ HỒ TRONG QUÁ TRÌNH ĐỌC SÁCH THÌ QUAY LẠI XEM NHÉ!

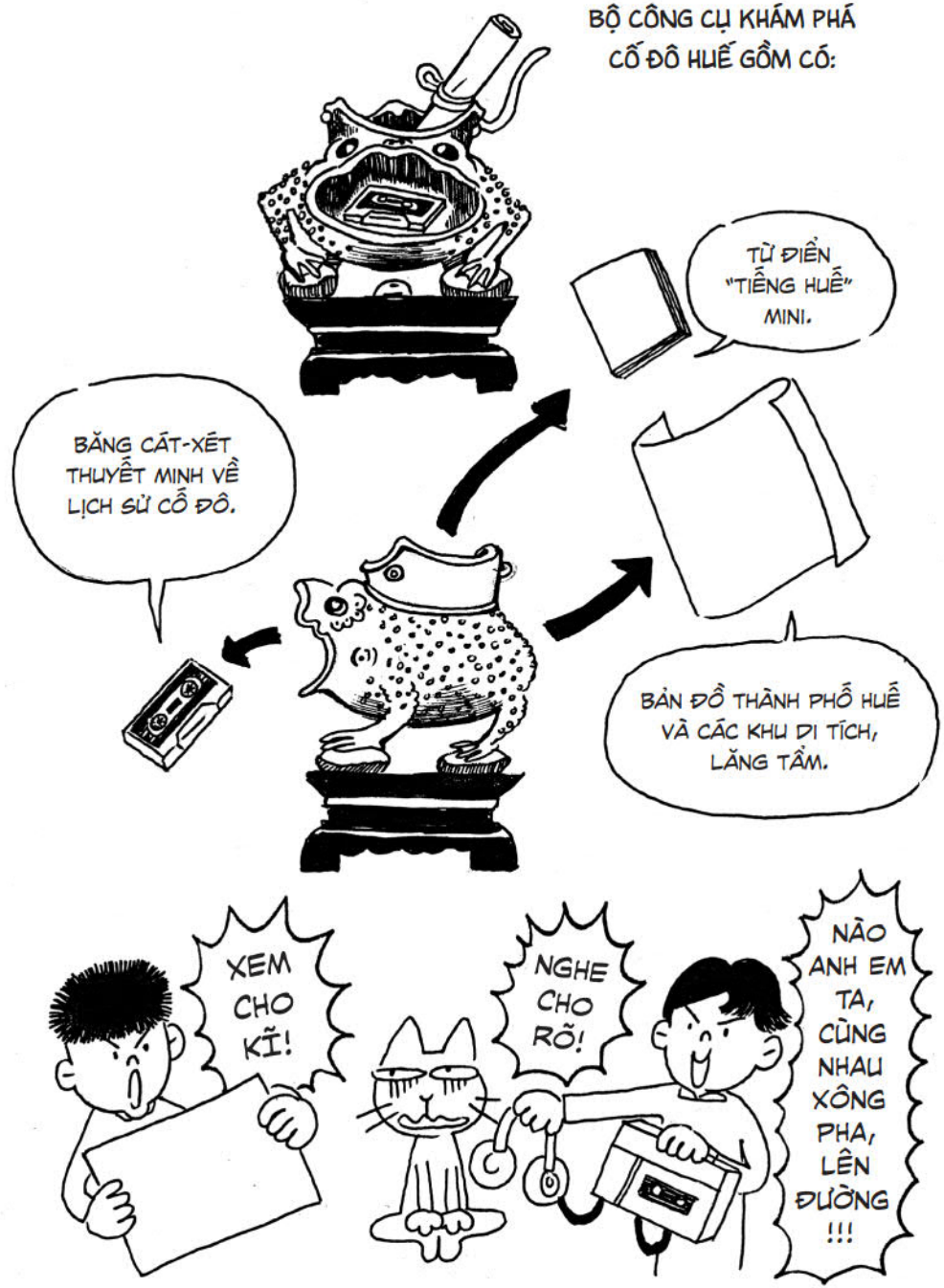
BỘ CÔNG CỤ KHÁM PHÁ CỐ ĐÔ HUẾ GỒM CÓ:
TỪ ĐIỂN "TIẾNG HUẾ" MINI.
BĂNG CÁT-XÉT THUYẾT MINH VỀ LỊCH SỬ CỐ ĐÔ.
BẢN ĐỒ THÀNH PHỐ HUẾ VÀ CÁC KHU DI TÍCH, LĂNG TẨM.
XEM CHO KĨ!
NGHE CHO RÕ!
NÀO ANH EM TA, CÙNG NHAU XÔNG PHA, LÊN ĐƯỜNG !!!

MỤC LỤC

TỪ ĐIỂN "TIẾNG HUẾ"	13
THUẬN HÓA - PHÚ XUÂN - HUẾ	25
XUÔI DÒNG HƯƠNG GIANG	35
LĂNG TẨM	41
ĐIỆN HÒN CHÉN	53
VOI RÉ - HỔ QUYỀN	62
CHÙA THIÊN MỤ	70
NHÀ VƯỜN HUẾ	90
PHU VĂN LÂU	98
ĐẠI NỘI	112
BIỂU TƯỢNG TRANG TRÍ	132
ĐƯA CON VÀO NỘI	147
TUỒNG HUẾ	163
NHÃ NHẠC CUNG ĐÌNH	178
LỄ TẾ GIAO	192
TỨ NGUYỆT TAM VƯƠNG	204
THẤT THỦ KINH ĐÔ	211
ĐỜI SỐNG TÂM LINH	223
HUẾ "NGON"	249
TRÒ CHƠI DÂN GIAN HUẾ	273
CA HUẾ TRÊN SÔNG HƯƠNG	288
MƯA TRÊN PHỐ HUẾ	301
LÀNG NGHỀ HUẾ	309
BAO CÔNG VIỆT NAM	324
LÀNG THAI DƯƠNG	333
TÂM SỰ TÁC GIẢ	349
SÁCH THAM KHẢO	357

KHÔNG THỂ NÀO HIỂU HUẾ NẾU KHÔNG BIẾT NGƯỜI HUẾ ĐANG NÓI GÌ?
TIẾNG HUẾ NGHE VẬY CHỨ DỄ HIỂU LẮM, KHÔNG PHẢI "NGOẠI NGỮ" ĐÂU!!!
TỰ NHIÊN ĐANG ĐI TÌM KHO BÁU LẠI THÀNH NHƯ VẬY...

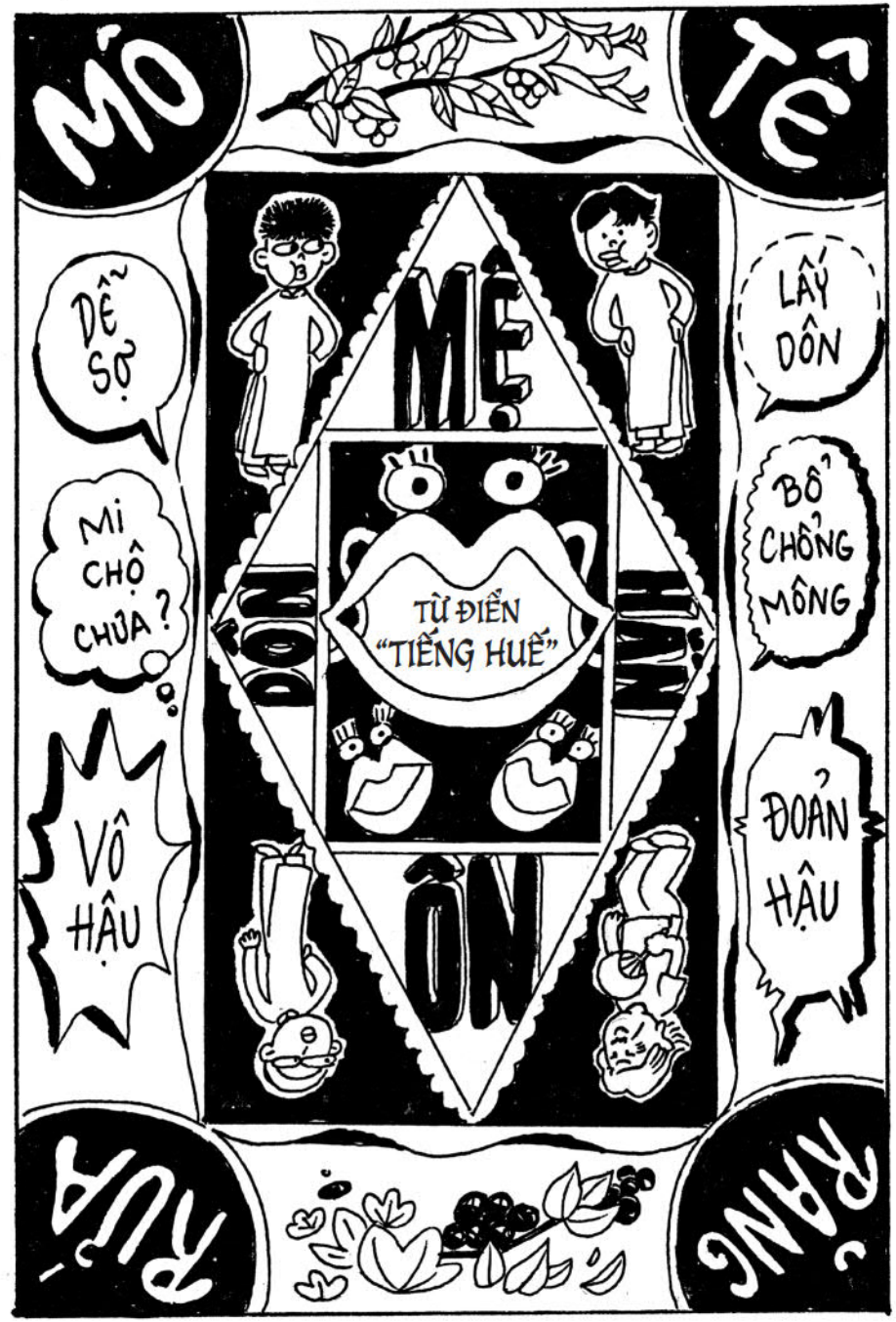
MÔ
TÊ
RỪA
RANG
DỄ SỢ
MI CHỘ CHƯA?
VÔ HẬU
LẤY DÔN
BỔ CHỔNG MÔNG
ĐOẢN HẬU
MỆ
DÔN
HẬN
ÔN
TỪ ĐIỂN "TIẾNG HUẾ"

NGƯỜI BẮC KHI PHÁT ÂM THIÊN VỀ GIỌNG THẤP.
NGƯỜI NAM THIÊN VỀ GIỌNG CAO.
NGƯỜI HUẾ THIÊN VỀ GIỌNG BÌNH.
Thanh cao (dấu sắc) hạ thấp xuống
Thanh trầm (dấu hỏi, dấu nặng) nâng cao lên.
Hai tiếng trầm bổng gặp nhau lơ lửng ở khoảng giữa.

TỪ ĐÓ TẠO NÊN CHẤT GIỌNG LƠ LỚ, NGANG NGANG, ÊM ÁI DỊU DÀNG NHƯ ĐANG HÁT.
NHỜ CHẤT GIỌNG TRUNG TÍNH NÊN NGƯỜI HUẾ GIẢ GIỌNG MIỀN KHÁC RẤT GIỎI.
ĐỂ TAU NÓI GIỌNG MIỀN NAM CHO MI NGHE HÍ!
MÈN ĐÉT ƠI!
NHỮNG NGƯỜI MỚI TIẾP XÚC SẼ THẤY TIẾNG HUẾ HƠI KHÓ HIỂU.
NHƯNG SAU KHI NẮM ĐƯỢC Ý NGHĨA CỦA NHỮNG TỪ: CHI, MÔ, RĂNG, RỨA, TÊ, CHỪ, NI, NỚ, HỈ, HẢ... LÀ HẾT BỐI RỐI NGAY.
HẢ?

TAU
MI
HẮN
TAO
MÀY
NÓ
ÔN
MỆ
MỤ
ÔNG
BÀ
EM GÁI ÔNG/BÀ
O
DÌ
DÔN
CHỊ/EM GÁI CỦA BA
CHỊ/EM GÁI CỦA MẸ
CHỒNG
(LẤY DÔN = LẤY CHỒNG)

MÔ (ĐÂU)		ĐI ĐÂU THẾ?
TÊ/TỀ (KIA, KÌA)		KHI BỮA (BỮA KIA) TAO CÓ DẪN NGƯỜI YÊU LÊN CHÙA THIÊN MỤ.
RĂNG (SAO)		ĐỪNG SỢ. HẮN KHÔNG CÓ SAO ĐÂU.
RỨA (THẾ/VẬY)		MÀY ĂN CÁI GÌ VẬY?
NI (NÀY)		BÊN NÀY HÔM NAY BÊN KIA NGÀY ĐÓ
NỚ (ĐÓ, KIA)		
CHỪ (GIỜ)		BÂY GIỜ BÊN ĐÓ RA SAO?
HỈ/HÍ (NHỈ)		AI BẤM CHUÔNG THẾ NHỈ?

TRA (GIÀ)		DẠO NÀY SAO MÀY GIÀ THẾ?
CHỘ (TRÔNG THẤY)		TAO THẤY MÀY ĂN VỤNG.
A RỨA (THIỆT THẾ, NHIỀU LẮM)		THẤY THƯƠNG MÀY NHIỀU LẮM.
DỄ SỢ (QUÁ LÀ, CỰC KÌ)		QUÁ LÀ ĐẸP.
ỐT DỘT (XẤU HỔ, MẮC CỠ)		HÔM ĐÓ TỎ TÌNH NHƯNG BỊ TỪ CHỐI. XẤU HỔ QUÁ.
ĐOẢN HẬU (QUÁ SỨC)		CỦ KHOAI TO QUÁ.
ĐOẢN HẬU/ VÔ HẬU (TỆ BẠC)		

KHÔN (KHÔNG)	MIỆNG DƯA HẤU MÔ RỒI? / KHỘN BIẾT.	KHÔNG BIẾT.
MÌ XỬA (BÁN MỞ HÀNG)	MUA MỞ NI "MÌ XỬA" CHO TUI ĐI, BÁN RẺ CHO.	TRẢ GIÁ MÀ KHÔNG MUA, MẤT "MÌ XỬA" RỒI BUỒN QUÁ.
BỔ (NGÃ)	ĐƯỜNG TRƠN NÊN BỊ BỔ CÁI OẠCH.	NGÃ CÁI OẠCH.
BỬA (CHÁN NẢN)	NHÌN CÁI MẶT MÀ ĐỔ BỬA.	NHÌN MẶT CHÁN DỄ SỢ.
U CHAO/ CHÂU ƠI	U CHAO ƠI!	TRỜI ƠI!
RI (THẾ NÀY)	RĂNG RI... (SAO LẠI THẾ NÀY?)	MÔ RA RI? (ĐÂU RA THẾ NÀY?)
CHI (GÌ)	MẦN CHI RỨA?	LÀM GÌ THẾ?

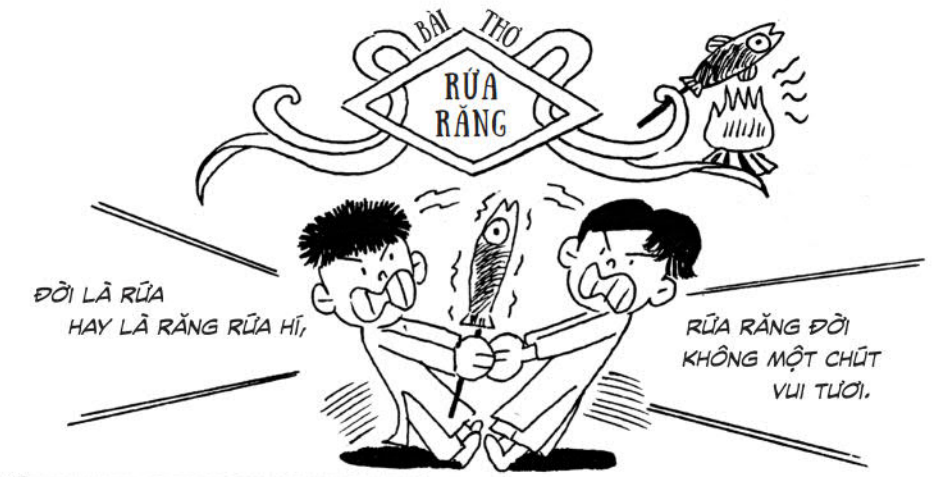

THẤY RĂNG RĂNG
NÊN ĐÔI LÚC MỈM CƯỜI,

VÌ RỨA RỨA
NÊN DƯỜNG NHƯ MUỐN KHÓC.

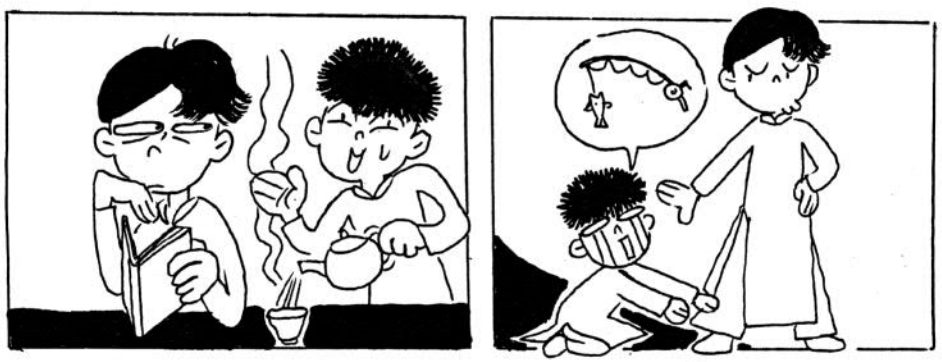

CÂM LẶNG RỒI,
RỨA RĂNG CÒN MỜI MỌC,

CÓ NÓI NHIỀU
RĂNG RỨA CŨNG NHƯ RI.

MÀ RĂNG RĂNG, RỨA RỨA CÓ ÍCH CHI.

RỨA RĂNG, RĂNG RỨA HỜI NGƯỜI ĐÃ CHÁN LẮM.

CÓ NHIỀU LÚC
HỎI RĂNG MÀ NHƯ RỨA.

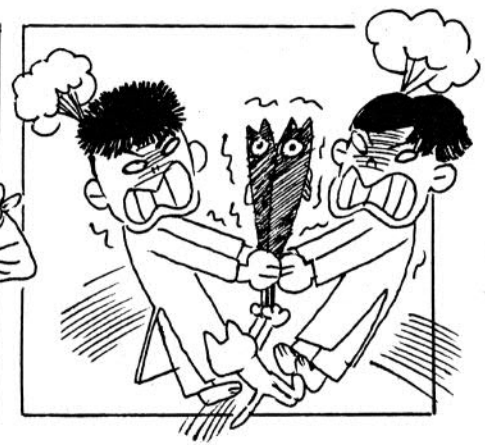

ĐÀNH TRẢ LỜI
NHƯ RỨA CHỮ MẦN RĂNG.

ĐĂNG ĐÀN CUNG

DÂN HỒNG LẠC MÌNH ĐÂY
ĐÀ BỐN NGHÌN NĂM
GÂY NON NƯỚC
TỰ TRƯỚC LÂU ĐỜI.
NGỌN CỜ HOA LƯ NGỜI RẠNG,
ĐINH LÊ RỒI LẠI LÝ TRẦN LÊ
RÀY NAM BẮC
RỘNG BƯỚC SƠN HÀ.
MỘT VÙNG PHONG CƯƠNG GÂY DỰNG,
PHÂN MINH HỌA ĐỒ.
HÂY HÂY NGÀY MỘT CÀNG ĐÔNG,
YÊU NHAU MỘT LÒNG,
DÂN HỒNG LẠC MÌNH ĐÂY
ĐÀ BỐN NGHÌN NĂM...

CÁCH TẠO NÊN DI SẢN VĂN HÓA HUẾ